

XI. RAČUNOVODSTVENE INFORMACIJE

1. GODIŠNJE AMORTIZACIJSKE STOPE ZA DUGOTRAJNU IMOVINU

Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine priznaje se pravnim i fizičkim osobama (dohodašima) kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave prema pravocrtnoj metodi primjenom godišnjih amortizacijskih stopa (čl. 12. Zakona o porezu na dobit.)

Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni

trošak nabave veći od 665,00 € i vijek trajanja dulji od godine dana. Stvari opreme s nižom nabavnom vrijednošću od navedene vode se u knjigovodstvu kao sitni inventar ili se knjiže na trošak ako se brzo potroše.

Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti i porezno su priznani rashod, no ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive, tako obračunana amortizacija smatra se također porezno priznatim rashodom.

Tablica 1. Pregled godišnjih (porezno priznatih) amortizacijskih stopa

Računska skupina	Grupe dugotrajne imovine	Vijek trajanja (godine)	Godišnja amortizacijska stopa	Podvostručena amortizacijska stopa
01	Nematerijalna imovina – patenti, licencije, koncesije, izdatci za razvoj, zaštitni znak, know-how i ostala slična prava	4	25 %	50 %
	Računalni programi	2	50 %	100 %
02	Materijalna imovina – nekretnine – poslovne zgrade, uredi i lokali – tvorničke zgrade, radionice i hale – zgrade trgovina, hotela, motela, restorana i ugostiteljskih objekata – skladišta, silosi, nadstrešnice, garaže, staklenici, sušionice, hladnjače – montažne zgrade, barake, mostovi i slične drvene konstrukcije – ograde (betonske, kamene, metalne i sl.), izlozi, potporni zidovi, brane – putovi, mostovi, parkirališta, staze, rampe, nadvožnjaci te druge betonske ili metalne konstrukcije – cjevovodi, vodospremnici, utvrđene obale, kanali, kanalizacija, dalekovodi – športski objekti, žičare, športski tereni, montažne športske dvorane – objekti poljoprivrede – ostali nespomenuti građevinski objekti	20	5 %	10 %
03	Postrojenja – tehnička postrojenja, uređaji, pogonski motori, platforme i sl. – strojevi i alati u svezi sa strojevima u pogonima i radionicama za obradu i preradu – energetska postrojenja – rashladna postrojenja – pokretna postrojenja (dizala, pokretne stepenice, pokretne trake i sl.) – mlinska i separatorska postrojenja – postrojenja za pakiranje, ambalažu i sl. – brodska postrojenja – ostala postrojenja Oprema – oprema trgovine (blagajne, rashladne vitrine i sl.) – oprema ugostiteljstva, hotela i sl. (aparati, štednjaci, hladnjaci i sl.) – oprema servisa (dizalice, ispitni uređaji, aparati i sl.) – oprema za graditeljstvo i montažu (kranovi, skele, oplate, dizalice, valjci i sl.) – oprema grijanja/hlađenja – oprema zaštite na radu i protupožarne zaštite – ostala oprema – uredska oprema (fotokopirni aparati, telefoni, telefaksi, blagajne, alarmi, klimatizacijski uređaji, televizori i sl.) Alati, inventar i transportna imovina – teretna i vučna vozila, tegljači i kamioni, cisterne i hladnjače – priključna transportna sredstva – teretna dostavna i kombi vozila – auto miješalice, auto crpke za beton, auto dizalice i sl. – autobusi – zrakoplovi – inventar trgovine (police, pregrade, pultovi) – ugostiteljsko i hotelsko pokućstvo i inventar – pogonski i skladišni inventar – alati, mjerni i kontrolni instrumenti – audio i video aparati, kamere, dronovi za snimanje, parkirne rampe i sl.	4	25 %	50 %

Računska skupina	Grupe dugotrajne imovine	Vijek trajanja (godine)	Godišnja amortizacijska stopa	Podvostručena amortizacijska stopa
03	– reklame, stupovi i sl. – inventar ustanova Poljoprivredna oprema i mehanizacija – traktori, kombajni, prikolice, kosilice i sl. – radni priključci (plugovi, beračice, freze, prskalice, sabirače i sl.) – oprema za mljekarstvo, ribarstvo, vinogradarstvo, voćarstvo, maslinarstvo, stočarstvo, pčelarstvo, povrtlarstvo i sl.	4	25 %	50 %
	Računala, računalna oprema, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2	50 %	100 %
	Osobni automobili	5	20 %	40 %
	Brodovi do 1000 BRT, jahte, jedrilice, ribarski čamci i slična plovila	10	10 %	20 %
	Brodovi veći od 1000 BRT	20	5 %	10 %
04	Biološka imovina – višegodišnji nasadi – voćnjaci, vinogradi, maslinici, plantaže drveća i sl.	10	10 %	20 %
	Biološka imovina – osnovno stado – goveda, konji, magarci, mule, svinje, ovce, koze, perad, ribe, pčelinja društva, stado divljači i ostale nespomenute životinje	5	20 %	40 %
05	Ulaganja u nekretnine – vrednovane po modelu troška nabave – građevine u najmovima – poslovne zgrade, stanovi, apartmani, kuće i sl.	20	5 %	10 %

Napomena: Opširnije o obračunu amortizacije može se pročitati u prilogu časopisu RRIF – Sastavljanje financijskih i poreznih izvještaja za 2023. godinu za poduzetnike br. 1/24., str. 16.

2. ČUVANJE KNJIGOVODSTVENIH ISPRAVA

U skladu sa Zakonom o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 82/23.) i Općem poreznom zakonu (Nar. nov., br. 115/16. – 114/22.) poduzetnici trebaju čuvati knjigovodstvene isprave i drugu dokumentaciju u određenim rokovima, kako je pokazano u sljedećoj tablici.

Tablica 2. *Prikaz čuvanja dokumentacije nastale u 2023. godini prema Zakonu o računovodstvu i Općem poreznom zakonu.*

Red. br.	Vrsta isprave	Rok čuvanja	Početak roka čuvanja	Najkraći rok čuvanja
I	Knjigovodstvene isprave			
A	Isplatne liste ili analitičke evidencije o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinose	Trajno	–	Trajno
B	Isprave na temelju kojih su podatci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige	Najmanje 11 godina	31. 12. 2023.	31. 12. 2034.
II	Poslovne knjige			
A	Dnevnik i glavna knjiga	Najmanje 11 godina	31. 12. 2023.	31. 12. 2034.
B	Pomoćne knjige, porezne evidencije i obračuni	Najmanje 11 godina	31. 12. 2023.	31. 12. 2034.
III	Izvjeshća			
A	Financijski izvještaji	Trajno	–	Trajno
B	Godišnja izvještaja	Trajno	–	Trajno
IV	Ostalo			
	Kupoprodajni ugovori nekretnina			Trajno

Napomena: Opširnije o čuvanju dokumentacije vidjeti u časopisu RRIF br. 6/21.

Iako Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Nar. nov., br., 91/96. – 94/17.) ne propisuje rok za čuvanje vlasničkih isprava, iz višestrukih razloga treba ih čuvati trajno, odnosno sve dok postoji pravo ili odgovornost iz vlasničkih odnosa.

3. OBVEZNICI REVIZIJE

Obveza revizije uređena je čl. 20. Zakonom o računovodstvu. Obveznici revizije financijskih godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja prikazani su u nastavku:

Obveznici revizije	Dodatni zahtjevi
1. Subjekti od javnog interesa (vidjeti tablicu u nastavku)	–
2. Veliki poduzetnici	–
3. Srednji poduzetnici	–
4. Matična društva velikih grupa	–
5. Matična društva srednjih grupa	–
6. Dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću i komanditna društva koja nisu velika i srednja društva i subjekti od javnog interesa	Ako pojedinačni ili konsolidirani podatci d.d.-a, d.o.o.-a i k.d.-a prelaze dva od tri uvjeta u prethodnoj godini: – ukupna aktiva 1.990.842,13 eura – prihodi 3.981.684,25 eura – prosječan broj zaposlenih 25 radnika
7. Poduzetnici koji su podnijeli zahtjev za uvrštavanje vrijednosnih papira na uređeno tržište	–
8. Poduzetnici koji su sudjelovali u pripajanju, spajanju odnosno podjelama kao preuzimatelji ili novoosnovana društva	–

Subjekti od javnog interesa:

Red. br.	Subjekt
1.	Poduzetnici osnovani prema hrvatskim propisima i čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice
2.	Kreditne institucije
3.	Institucije za elektronički novac
4.	Društva za osiguranje
5.	Društva za reosiguranje
6.	Leasing društva
7.	Društva za upravljanje UCITS fondovima
8.	Društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima
9.	UCITS fondovi
10.	Alternativni investicijski fondovi
11.	Mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima
12.	Mirovinska društva koja upravljaju dobrovoljnim mirovinskim fondovima
13.	Obvezni mirovinski fondovi te mirovinska osiguravajuća društva
14.	Dobrovoljni mirovinski fondovi
15.	Društva za dokup mirovine
16.	Faktoring društva
17.	Investicijska društva
18.	Burze
19.	Operateri MTP-a
20.	Središnja klirinška depozitarna društva
21.	Operateri središnjeg registra
22.	Operateri sustava poravnanja i/ili namire
23.	Operateri fonda za zaštitu ulagatelja
24.	Trgovačka društva i druge pravne osobe obuhvaćeni odlukom o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koju donosi Vlada Republike Hrvatske sukladno zakonu kojim se uređuje upravljanje državnom imovinom, osim pravnih osoba koje vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje u skladu s propisima kojima se uređuje proračunsko računovodstvo ili računovodstvo neprofitnih organizacija (Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa Republike Hrvatske (Nar. nov., br. 147/21))

Red. br.	Subjekt
25.	Trgovačka društva, koja samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim društvima tijekom prethodne poslovne godine ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta: zapošljavaju prosječno više od 5.000 radnika tijekom poslovne godine u Republici Hrvatskoj imaju aktivu veću od 663.614.042,07 eura na zadnji dan poslovne godine.

Odluku o izboru revizora za 2024. donosi skupština trgovačkog društva do 30. rujna 2024. godine. Cijena revizorske usluge slobodno se ugovara.

4. PREDAJA FINACIJSKIH I POREZNIH IZVJEŠĆA KOD STATUSNIH PROMJENA, LIKVIDACIJE, STEČAJA I PRESTANKA DRUŠTVA

4.1. PREDAJA FINACIJSKIH I POREZNIH IZVJEŠĆA U SLUČAJU STATUSNIH PROMJENA

Člankom 19. st. 9. Zakona o računovodstvu propisano je da trgovačka društva u slučajevima nastanka statusne promjene (pripajanja, spajanja i podjele) trebaju sastaviti godišnja financijska izvješća. Pri tome se kao datum bilance odnosno datum koji označava kraj razdoblja uzima datum koji prethodi danu nastanka statusne promjene.

Kod pripajanja trgovačkih društava godišnja financijska izvješća sastavlja pripojeno društvo odnosno društvo koje prestaje postojati kao pravni subjekt. Prijavu poreza na dobitak kod pripajanja podnosi također društvo koje se pripaja (prema ZTD-u pripojeno društvo) odnosno društvo koje se briše iz sudskog registra.

Tablica 3. Rokovi za predaju izvješća za razdoblje od početka poslovne godine do dana koji prethodi danu nastanka statusne promjene pripajanja

Obveznik sastavljanja	Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Društvo koje prestaje poslovati kao pravni subjekt kod pripajanja	Od početka poslovne godine do dana koji prethodi danu nastanka statusne promjene	GFI za javnu objavu (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tijekovima SREDNJI i VELIKI poduzetnici Oznaka izvješća 40	90 dana	FINA
		Obrazac PD i Obrazac PD-IPO	30 dana	PU
		Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	30 dana	Ministarstvo poljoprivrede
		Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	30 dana	PU

Kod spajanja trgovačkih društava godišnja financijska izvješća sastavljaju se za sva društva (dva ili više njih) koji prestaju postojati kao pravni subjekti. Kod spajanja društava prijavu poreza na dobitak

trebaju podnijeti sva društva koja sudjeluju u spajanju (dva ili više njih) jer se svako od tih društava briše iz sudskog registra (i iz registra obveznika poreza na dobitak).

Tablica 4. Rokovi za predaju izvješća za razdoblje od početka poslovne godine do dana koji prethodi danu nastanka statusne promjene spajanja

Obveznik sastavljanja	Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Društvo koje prestaje poslovati kao pravni subjekt kod spajanja	Od početka poslovne godine do dana koji prethodi danu nastanka statusne promjene	GFI za javnu objavu (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom toku SREDNJI i VELIKI poduzetnici Oznaka izvješća 40	90 dana	FINA
		Obrazac PD i Obrazac PD-IPO	30 dana	PU
		Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	30 dana	Ministarstvo poljoprivrede
		Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	30 dana	PU

Kod podjele društva godišnja financijska izvješća treba sastaviti samo društvo koje se **razdvaja odnosno društvo koje prestaje postojati jer se njegova imovina dijeli na dva ili više novih društava** (razdvajanje s osnivanjem) ili na dva ili više društava koja već postoje (razdvajanje s preuzimanjem). Za to društvo godišnja financijska izvješća sastavljaju se ovisno o njegovoj klasifikaciji prema Zakonu o računovodstvu i predaju se u roku od **90 dana od dana nastanka** podjele s preuzimanjem u svrhu javne objave.

Pri podjeli društava, **prijavu poreza na dobitak treba podnijeti društvo koje se briše iz trgovačkog suda.** Riječ je o društvu koje se razdvajanjem dijeli na dva ili više novoosnovanih ili postojećih društava i prestaje postojati kao pravni subjekt.

4.2. PREDAJA FINACIJSKIH I POREZNIH IZVJEŠĆA U SLUČAJU STEČAJA DRUŠTVA

S obzirom na tijek postupka stečaja, financijsko izvještavanje društava u stečaju može se podijeliti na dvije faze: **financijsko izvještavanje do otvaranja stečajnog postupka i financijsko izvještavanje nakon otvaranja stečajnog postupka.** Člankom 19. st. 9. Zakona o računovodstvu propisano je, između ostaloga, da poduzetnik treba sastaviti godišnje financijske izvještaje sa stanjem na dan koji prethodi danu otvaranja stečajnog postupka. Društvo nad kojim se otvara stečajni postupak u obvezi je sastaviti i Prijavu poreza na dobitak od početka poslovne godine do dana koji prethodi pokretanju stečajnog postupka.

Tablica 5. Rokovi za predaju izvješća za razdoblje od početka poslovne godine do dana koji prethodi danu otvaranja stečajnog postupka

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Od početka poslovne godine do dana koji prethodi otvaranju stečajnog postupka	GFI za javnu objavu (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tijekovima SREDNJI i VELIKI poduzetnici Oznaka izvješća 21	90 dana	FINA
	Obrazac PD i Obrazac PD-IPO	30 dana	PU
	Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	30 dana	Ministarstvo poljoprivrede
	Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	30 dana	PU

U godini otvaranja stečajnog postupka društva u stečaju obvezna su sastaviti godišnje financijske izvještaje za razdoblje od otvaranja stečajnog postupka do zadnjeg dana poslovne godine.

Tablica 6. Rokovi za predaju izvješća u stečajnom postupku

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Od otvaranja stečajnog postupka do kraja poslovne godine i Svake poslovne godine dok je otvoren stečajni postupak	GFI (bilanca, račun dobiti i bilješke) Oznaka izvješća 20	30. travnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu – za statističke i druge potrebe 6 mjeseci – za javnu objavu	FINA
	Obrazac PD i Obrazac PD-IPO	4 mjeseca	PU
	Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	4 mjeseca	Ministarstvo poljoprivrede
	Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	4 mjeseca	PU

Pri završetku stečajnog postupka zaključni financijski izvještaji sastavljaju se za razdoblje od početka poslovne godine do dana zaključenja stečajnog

postupka. Nakon zaključenja stečajnog postupka društvo je obvezno predati i prijavu poreza na dobitak na Obrascu PD.

Tablica 7. Rokovi za predaju izvješća nakon zaključenja stečajnog postupka

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Od datuma početka godine poslovne godine do datuma zaključenja stečajnog postupka	GFI (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom tijeku SREDNJI i VELIKI poduzetnici Oznaka izvješća 20	6 mjeseci	FINA
	Obrazac PD i Obrazac PD -IPO	8 dana	PU
	Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	8 dana	Ministarstvo poljoprivrede
	Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	8 dana	PU

4.3. PREDAJA FINANCIJSKIH I POREZNIH IZVJEŠĆA KOD LIKVIDACIJE DRUŠTVA

S obzirom na tijek postupka likvidacije, financijsko izvještavanje društava u likvidaciji može se podijeliti

na tri faze: **financijsko izvještavanje do otvaranja postupka likvidacije, financijsko izvještavanje u postupku likvidacije i financijsko izvještavanje nakon završetka postupka likvidacije.**

Tablica 8. Rokovi za predaju izvješća za razdoblje od početka poslovne godine do dana koji prethodi otvaranju likvidacijskog postupka

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Od početka poslovne godine do dana koji prethodi otvaranju likvidacijskog postupka	GFI za javnu objavu (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom tijeku SREDNJI i VELIKI poduzetnici (veliki poduzetnici i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti) Obveznici revizije predaju i revizorsko izvješće Oznaka izvješća 31	90 dana	FINA
	Obrazac PD i Obrazac PD - IPO	4 mjeseca	PU
	Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	4 mjeseca	Ministarstvo poljoprivrede
	Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	4 mjeseca	PU

Društva u likvidaciji obvezna su sastaviti i predavati FINA-i GFI za statističke i druge potrebe za svaku kalendarsku godinu, neovisno o duljini trajanja likvidacijskog postupka.

Tablica 9. Rokovi za predaju izvješća u postupku likvidacije

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Tijekom likvidacije na razini kalendarske godine (1. 1. – 31. 12.)	GFI za statističke i druge potrebe (bilanca, račun dobiti + dodatni podaci) Oznaka izvješća 30	30. travnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu	FINA

Zaključni financijski izvještaji se sastavljaju za razdoblje od dana pokretanja postupka likvidacije do datuma završetka postupka likvidacije. Nakon završetka postupka likvidacije društvo je obvezno predati i prijavu poreza na dobitak na Obrascu PD.

Tablica 10. Rokovi za predaju izvješća nakon završetka postupka likvidacije

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Od datuma pokretanja do datuma završetka postupka likvidacije	GFI (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom tijeku SREDNJI i VELIKI poduzetnici Oznaka izvješća 30	6 mjeseci	FINA
	Obrazac PD i Obrazac PD -IPO	8 dana	PU
	Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	8 dana	Ministarstvo poljoprivrede
	Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	8 dana	PU

4.4. PREDAJA FINANCIJSKIH I POREZNIH IZVJEŠĆA KOD PRESTANKA DRUŠTVA BEZ LIKVIDACIJE

Kod okončanja postupka prestanka društva bez likvidacije **financijski izvještaji predaju se kao kod završetka postupka likvidacije u roku od 6 mjeseci.**

Prema uputama FINA-e ti poduzetnici obvezni su sastaviti i predati GFI za razdoblje od početka kalendarske / poslovne godine do dana prestanka društva, za statističke i druge potrebe te javnu objavu.

Tablica 11. Rokovi za predaju izvješća kod postupka prestanka društva bez likvidacije

Za razdoblje	Vrsta izvješća	Rok predaje	Nadležno tijelo
Od početka poslovne godine do dana okončanja postupka prestanka društva bez likvidacije	GFI (bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke) za potrebe statistike i javne objave + izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom tijeku SREDNJI i VELIKI poduzetnici Oznaka izvješća 10 ili iznimno 11*	6 mjeseci	FINA
	Obrazac PD i Obrazac PD -IPO	8 dana	PU
	Obrazac OKFŠ (samo obveznici predaje)	8 dana	Ministarstvo poljoprivrede
	Obrazac TZ i Obrazac SR (samo obveznici predaje)	8 dana	PU

* S obzirom na to da je riječ o brisanju društva bez pokrenutog postupka likvidacije, u FINA-u se predaje GFI s vrstom izvještaja 10 – izvještaj koji ispunjava obveznik kojemu je kalendarska godina jednaka

poslovnoj godini, odnosno vrstom izvještaja 11 ako je poduzetnikova poslovna godina različita od kalendarske (slučaj kada je to PU odobrila na temelju zahtjeva poreznog obveznika – to je vrlo rijetko u praksi).